

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

derek ḥayim

Horovits, Yeshayah

zolqiew, 1802

בשיו תשרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744)

אין להרפור אחר יעקב ולאם איך ילא זה שמכסול של דינה * דע בני
שבע דינה היה טבע זכר שהוא יולא הסדה ע"כ היתה ילאנית *
הענין כמ"ס רז"ל שדינה היתה זכר בצטן אמה ויוסף היה נקבה
בצטן אמו והתפללה לאם על זה ונתהפכו שניהם מ"מ היה בצ" טבע
זכר וז"ז אמר בת לאם כי מה שנעשה בת ולא בן זה היה מחמת
הפלה לאם :

ותדבק

נפטו בדינה וגו' * במדרש רבה ריש לקיש אומר בני
לשונות של מיצה מצב הקב"ה אח * ישראל בדביקה
בחסיקה בחפילה * בדביקה ואסם בדביקה צה' * בחסיקה *
לא מרובכם מכל העמים חטק ה' צבם * ובחפילה * ואשרו אתכם
כל הגוים וגו' * ואנו למדים אותו מפרשתו של אותו הרשע כו' ע"ס'
בלומר אם הרשע הזה שסיחה כוונתו להכאת עלמו עה"ז רלס
הסיגו בדביקה ובחסיקה * ומאיעשה האדם הרולס
הסיג מענין העם"ב ואיך וכמה לר"ך ולר"ך לדביקה וחסיקה
וחפילה :

עוד

יש צום המאמר ענינים גדולים המעיררים עבולת הש"י
הארכתי פאוד במקום אחר מזה יראו עיניך וישמת
לבך :

הסירו

את אלפי הנכר וגו' * ראוי לאדם שישוב אל הש"י
בכל עת ויסיר מציתו כל דבר איסור וכל דבר מגונה
כי כל התועבות נקראות צטס ע"ז ויהי' ביתו נקי מכל נגע ומכל
סיג והיו מחניך קרום :

פרשת וישב

וישב יעקב ביקש ליטב צטלור אמר הקב"ה לא דינו ללריקי'
כו' * ואסכך ליעוז אבינו ימה יחשוב הדי"ס כנונו סלא
עבירו' כשמשיע לו סס"י טיבות העם"ז * יירא וינחד חולי הוא סמור
לרעהו למעטו מסובח העם"ב * ע"כ ירפא בל"קה ובג"ח וישעט
מתארתיו ויהי' נכנע וישוב אל ה' * בכל נצבו * יני' בנזכר
קדוש

מורהם ל"ב וילמדון אה"י
A. L. SILBERMAN Chief Rabbi

ויהי' ככה
תורה דר
ר' אליעז
באן ללריקי
ובטין ידיה
ילחק מכא
דליקין ויה
סמאל אמו
רס * מר
לשון פני
עשירים הס
ומר דר
ל זה * אסכס
מות המרמז
זורחו דהיינו
על כלם :
צבין יחשוב
קי כפיה וצר
יאל הסאלס
מין סשווקים
וכפי מעלת
הביא לחס
אח"כ הקנות
ל מה סאדס
:
אסס למעת
לא יבשיא
קרה לדינה
ה אירע לה
עלמא ומ"ס
אין

סקדוה בארץ מגורי כס"ה מגור חסדיכ שכל ימיו פי' ירא צירא
גדולה ודאגות רבות :

והוא נער את בני בלחה ואת בני זלפה * בא וראם גור
מדת הענוה אשר הית' ביוסף הוא פי' מצני הגבירות ומצני

הגבירה העיקרי כי רחל עקרה הבית וסי' אהוב מאוד לאביו יוסף פי'
מכל אחיו על כל זאת פי' נכנע אפי' לאחיו שהם בני הספחות ואפי' מצני לשם
נסי אביו כי פי' מגדילים ומתקנים כאלו היו נשים לאביו ולפי' לו לחקו
פילגשים ומה ילמד כל אדם מדת הענוה שהי' לפי גדולתו * לא ול
ענוותנותו :

ויבא יוסף את דבתו רעה אל אביו * שסיו מגיד לאביו
שאוכלים אבר מן החי ומזלזלים בבני הספחות לקרוי **עשי**

אותם עבדים והי' חסודים בעריות * ומקשים העולם תלילה אין
להאמין על שבטי יה לעשות מעשים כאלה * ואם לא עשו הבנים

איך להאמין על יוסף שיוציא דבר שקר מפיו על אנשי גדולי' כאלו חר משאר
גם ויבא יוסף את דבתו משמע שסיו אמת שעשו כן דזה הסילוק בן

מוציא דיבה למציא דיבה * מוציא דיבה הוא המוציא דיבת **לא**
אקר * והמציא ומגלה דיבה שהיא אמת * וסדרן קושיא

לדוכתי * איך להאמין על שבטי ים קדושים משרתי עליון בניו פי' ול
אלו"ם כלם * ושמשתי שנמלא בקובץ יסן הענין סיו אברהם ספי

אביו עשה ספר יצירה ומסרו ליצחק * ויצחק ליעקב * ויעקב עשה שבע
מסר לבניו אשר הם היו חסדי מיוחסים כי אין מוסרין ספרי תורה חק אצל

באלה אלא ללמען ומיוחסי ישראל בכל דור ודור * ע"כ מסרו רצו להי
לבני הגבירה ולא לבני הספחות * והנה מלינו בגמ' דברא

עגלא חלתא בכל ע"ש ע"י עסק ספר יצירה צלירוף הסמות **אה**
ובוודאי זס הנברא על פי השמות ולא סלד החולדס אין לריך

שחיסם וניקר לאכלו בעודו חי וכך עשו השבטים ויוסף לא ידע כל חק ול
והי' סבור שהוא הנולד מאב ואם מציא דבס זו אל אביו שהסאוכלי' * אל הלד

אבר מן החי והם כנים היו וכדין עשו : עוד איתא בגמ' ואלו לירי
רבא בר אבא גברי' גברי' ד' זירא כו' פי' רש"י ע"י שמות ספר נפשות

יצירה * והנה יש שמות שחלירופם נברא זכר * ויש סנבר' וחס מפ
נקיבה ואפטר סבראו השבטים צלירוף אותיות מספר יצירה

בראו נקיבה והיו ממילין עמה ויוסף לא ידע מזה וסיו סודר **יוסף**
שהוא נקיבה אהם מאב ואם ובא להודיע לאביו שהם חסודים
בעריות וכשעסקו השבטים צלירוף סודות אלו ורצו בני הספחות **אח** לא

להתחבר

אמר ר' יוחנן עלהם אמרו השבטים אתם בני הספחות וכוונתם היו לשם
מים כי לא נמסרו אלו העינים אלא למינותים שבדור
וראם גורם לא ידע זה וסבור שהיו מזלזלים בכבוד אחיהם לקרוא אותם
גבירות ומצדדים * וצא והגיד לאביו הרי לך מהשבטים היו לדיקים *
צאוד לאביו לדיק יסוד עולם ולדיק בכל דרכיו אלו אשר הגיד
ספחות ואביו לשם שמים על כל זאת קראו הכתוב מציא דבה רעה משוש
לאביו ולמי לו לחקור ולדרוש ולשאל את פי השבטי' מה כוונתם בדברים
לפי גדולתם * לא ולמד מסעונם של מציא דבה רעה ואין כוונתו לשם שמי'
ק להכעיס בר מינן כמה גדול רעתו ק"ו וכל סכן המוליא
דבס :

אמר ר' יוחנן לזכור פסוק דכח אמר רבא בר מחסיה
אמר רב חמא בר גוריא לעולם אל ישנה אדם בנו
אם לא עסקו הבנים שבסביל משקל פני שלעים מילח שנתן יעקב ליוסף
דלוי כאלו חר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו
למלרים :

אמר ר' יוחנן יכלו דברו לשלום * פי' רש"י מחוך גנותן למדנו שנתן
שלא דברו אחד בפס ואחד בלב * וזה מדה טובה באדם
חי עליון בניו פי' ולבו שוין והא דכתיב אלל נבל והוא כלבו ודרשו
היו אברהם וישי' שפיו היו מדבר רע כל מה שהיו בלבו * שאני החס שעשה
קצ * ויעקב עשה שעקיתם שפתיו הוא מעשה למוליא מפיו דברים רעים ולא
סמרי תורה אכל השבטים לא דברו עמו טוב מאחר שהי' טאה בלבו
ע"כ מסרו רלו להיות אחד בפס ואחד בלב לא ילא דבר רע מפיהם רק שלא
רצו לדבר עמו דברי שלום :

אמר ר' יוחנן את שלום אחיך ואת שלום הלאן * מכאן מוסר לריך
האדם לראות שתחילה את שלום ביתו בגופם לשמרים
אין לריך וכל זמן ולרה ואח"כ לדקדק בשלום ממונו מה שנתן לו ה"י כמ"ס
שהסאוכלי' * כל הלך קים מדקדקי' אפילו בפחות משום פרוט' והטעם כדי שלא
יתא' בנמ' ואלו לירי גזל * לא ולמד מיעקב ששלח את יוסף שוסמרו מאד
שמות ספר נפשות מפני אנשי שבס כי היו רועים קרוב לשבס אולי יסכנו
* ויש סנבר' וחס מפני המעשה שמשון ולוי הרגו וכו' * ואמ"כ שאל בשלום
הלאן שלא חסר *

אמר ר' יוחנן הלך בשליחות אביו ויאמר סניי והלך בזריזות אעפ"י
שהסיג בשכלו כי הולך הוא למות כי ידע שנאחס על כל
אח לא אמר לאביו אדוני אבי הנס הם סוכאים שלי ומי יודע מה
חלד

התחבר

פרשת שלח וישב

יולד * ואביו שלא חשם לזם העידה החורם כהי' על לך הסכר
מימו מלך הגזירה הקדומה ואומר וישלחם מעמך חדרון וארון
מעלה עמוקה של אותו לדיק מקבור צפכרון מבל יוסף שם
לאביו וקיים ליוו אביו אע"פ שהכנס גדולה הי' לו ומע"ג שאלו
אם אפיך אומר לך חלל שבח לה תשמע אליו כי אתה ואביך חייב
צכבודי זהו בדבר הסייך צין האדם לצין המקום מבל הנוגע לעל
מחיל אנפשי לעשות רלון אביו *

למען

כליל אותו מידם וכו' * ו"ל הרלב"ג ראוי לא
כשיראה רלון איש או אנשים לעשות פועל מגו
שיעתיקם מרלון הסוא מעט מעט שאל ירלם להעתיקם יחד מר
הסוא יסי' זה סבס שלא ישמעו אליו וישלימו רלונם הרע ול
חראה כי ראובן כשראה רלון אחיו להרוג את יוסף וראה ש
יאמר להם שיעזבוהו לא ישמעו לו לרוב טאחם אותו כ
העתיקם מרלון הסוא מעט מעט אמר להם שלא ישפכו דם
ישליכו אותו צמר וימות מעלמו * והנה חשב ראובן להעתיק
מעט מעט מהרלון הסוא ומדריגה אחר מדריגה עד שלא יג
היזק ליוסף מהם או יוליכוהו הוא בעלמו אל אביו בזילת ידיעה
וזס ג"כ הי' סבס אל שנעחקו מזה הרלון השני ושמעו אל יהוה
כשאמר להם שימכרוהו לישמעאלים עכ"ל :

ירא

סס יסודא צח איש כנעני * מכאן נסתיעו רז"ל צ
שאסור לאדם לקדם אשה עד שיראה * מיתח ער ואונק
שהשחיתו זרעם לא ולמד עד היכן מגיע חטא עון זרע לבט
שנחתיבו אלו מיתח אף שהיו קידם מהן תורה ולא מלינו בני
מוזסרים על זה רק שקבלו מאבותם רעות המעשה קסף סלדי
ואנחנו שקבלנו החורם ונשמרתם מכל דבר רע שלא יגרום לכו
זרע לבטלה אפילו צמחשבה קלה מה אמר ומה נדבר בס
חטא זה ח"ו :

לאיש

אשר אלה לו אנכי הרה * ארז"ל מוטב לאדם שי
עלמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבריו ברבים * ר
עד היכן מגיע עונש ההלכנה ואפילו להליל נפשות לא ילבין ושר ע
צדבר אמת וכמה וכמה ילמוד אדם מוסר :

ויבא

הביתם לעשות מלאכתו * אמרו בזהר הקדוש
לעסוק בחורם ובמלות שהוא מלאכתו של א
בעה"ז ולכן לריך האדם לעשות מלאכה זו בעה"ז ולהתחזק
כאיש

פרשת שלח וישב יב

איש חזק * ואין איש צבית * אם רואה הילה"ר שאין איש צבית
במוד כנגדו וללחו אז מיד ותהפססו צבגדו וגו' ותוצע שיחדצק
מו האדם ומי שהוא לדיק מהחזק כנגדו ולחס עם הילה"ר ואז
אם וילא החולה ויילל ממנו * וענין הפיטה צבגדו כ"ל שהוא כחנות
ד כלומר מאחר שנחלצתה בחומר עבוד לך נאה לחטוא כך
יכו על הילה"ר וזו שמשלוסו רז"ל לצבצב היושב על מקור
דכ ומכס :

זכר שר המזקים את יוסף ויטכחשו * אשרי הגבר
אשר שם ה' מבטחו :

פרשת מטות

חטאי אני מזכיר היום * הנס שר המזקים ה"י גוי
טמא הערה נפשו למות לשודות את חטאיו בצביל
ומדת צער ודם כשמודה על חטאיו הוא סוי לו על
ומה יעשה צער ודם אשרי
על חטאיו ירוחם כמ"ס ומודם ועוזב ירוחם * ק"ו
עם וצבצב עת וצבצב עתה צוידים לכבד מלך מלכי המלכים
ועוזב ויטלין במלכות ים כל חטאיו :

אלהים יענה את שלום פריעה וגו' * את אשר
אלהים עושה וגו' * ראה איך שם שמים שגור צפי
התלית סגדולה צבצב"י ואמר מה אני ומה חייכי אם
וזה חוסר גדול שהאדם בכל פעולותיו
לקינו יתברך כי לו סגדולה והכח והאמת שלה בכל מכל
כל וצבצב"י עביר הכל :

חבוא שנת הרעב * מכאן למדו רז"ל שאסור לשמש
בשנת רעבון * עוד אמרו שמתחייב אדם
הליבור בכל לרותיסן אעפ"י שהוא יושב צדיות לרויך
כאשר הצרות הליבור כאשר האריסו רז"ל בזה :

על לך ההכר
חברין וארו
ל יוסף ש
שע"ב שארו
ואבדך חייב
הנוגע לעל
ראוי לא
פועל מבו
יוסף יחד מר
ס הרע ול
כף וראה ש
זם אוחו כ
יספכו דם
אובן להעתי
זה עד שלא י
צולת ידיעה
מעו אל יהו
ל :
זיעו רז"ל צ
חח ער ואוכ
זון זרע לבט
ולא מלינו צ
צעשה
ולא יגרום לה
מה נדבר צב
ונוטב לאדם שי
ו ברבים * ר
סית לא ילבין
וסר :
בזוהר הקדוש
מלאכתו של א
עם"ז ולהתחזק
באיש